

НАЦИОНАЛНО МУЗИКАЛНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБОМИР ПИПКОВ”

Утвърждавам:

Директор:

/д-р Столина Добрева/

15.9.2022 г.

Х Д-р Ст. Добрева

Signed by: Stolina Bozhidarova Dobрева

Процедура за действие при установяване на насилие и тормоз в училище и задълженията на всички служители при установяване на случаи на училищен тормоз

I. Реакция при случай на тормоз и насилие.

1. При наличие на ситуация на насилие и тормоз, задължение на всеки учител или служител на НМУ „Любомир Пипков“ е да се намеси, за да я прекрати.
2. В случай на физическо насилие /тормоз/ учениците трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.
3. Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и ученика, който е потърпевш, особено в присъствието на насилника и други ученици, защото това може да урони неговото достойнство.
4. Често спонтанната реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата“ и наказване на „насилника“. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че ученик, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а ученик, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може той да развие това чувство към другите. Липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

II. Реакции спрямо ученика, който е упражнил тормоз:

1. Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка.
2. Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата е необходимо задължително да се уведоми класният ръководител.

3. Подходът за възстановяване на щетата често се прилага в училище като логическо последствие от отклоняващото се поведение, свързано с рушене на материалната база. Той се основава на принципа, че „всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена“ и включва съответните действия в тази насока. Същият подход успешно може да се прилага и когато се касае за нематериални щети. Важно е преди да се прилага подходът да бъде предварително съгласуван с цялата училищна общност, включително и с учениците и да бъде част от политиката на училището.

III. Реакции спрямо ученика, което е обект на тормоз

1. Работата с ученици, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

2. Важно е класният ръководител да поговори с ученика, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени.

3. Погрешно е открито и публично пред другите ученици да се оказва подкрепа на потърпевшия ученик, защото това допълнително ще урони достойнството на ученика пред неговите връстниците.

4. При този първи разговор е важно да се предложи на ученика подкрепа, като се остави той/тя само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурен/а. Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се.

5. Ученикът трябва да почувства доверие и сигурност за споделяне, което е особено важно, ако насилието се повтори. Може да му се предложи да поговори с педагогическия съветник.

6. Могат да се предложат срещи между ученикът, който е пострадал от насилие и извършителят на насилническия акт с цел да се помирят и да се разберат, но при следването на определена процедура, изискваща предварително планиране и обучен фасилитатор. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия, ако не са добре обмислени и ако не се спазва принципът на доброволност в участието.

7. Наблюдавайте ученика в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаряйте с него.

8. Реакции, спрямо наблюдателите:

- Да се работи с наблюдателите на това ниво, не само на нивото на превенцията, а с групата след ситуация на тормоз.
- Не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз като всички, които са били там да видят какво се прави съгласно правилата на училището.
- Изтъкват се тези, които са се намесили в защита ценностите на училището. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдещето.
- Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.
- Насърчение за грижа спрямо тормозения ученик.

IV. Училищна система за насочване към други служби

1. Училищният координационен съвет /УКС/ трябва да създаде Единен училищен регистър (ЕУР) за регистриране на ситуации на тормоз.
2. В него се документират единствено ситуацияите, съответстващи на второ и трето ниво според приетата класификация по Координационния механизъм, след оценка на координационния съвет. В Дневника със случаи се описва следната информация: дата, група/клас, участници, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпис на служителя.
3. Регистърът се съхранява на достъпно място в кабината на педагогическия съветник.
4. В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето” по местоживееене, след изясняване на обстоятелствата и разговор с родителите, ако това не поставя ученикът в риск.
5. Като първа стъпка се уведомява директора на училището, който е задължен да уведоми отдел „Закрила на детето”, МБППМН, полицията и всички останали участници в мултидисциплинарния екип по силата на координационния механизъм.
6. При наличие на ученици, които са едновременно и насилници, и жертви в семейството си или на връстници е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на социалните работници от отделите „Закрила на детето” към Дирекциите „Социално подпомагане”.
7. УКС поддържа постоянна връзка с мултидисциплинарните екипи.

9. Подаване на сигнал за ученик в риск

1. Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7 (1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане”, Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.
- (2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна”.

Към Държавна агенция за закрила на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти. Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждачите се, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Тя функционира 24 часа в денонощието. Номерът на Националната телефонна линия за деца е огласен и поставен на информационни табла и други достъпни места в сградата на училището.

V. Задължения на учителите и служителите, свързани със случаите на тормоз:

Задължения на всички учители и служители:

1. При наличие на ситуация на насилие и тормоз, задължение на всички учители и служители е да се намесят, за да я прекратят.
2. В случай на физически тормоз учениците трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.
3. Наблюдение и регистриране на всички ситуации на насилие и ученици в риск.

4. Задължително прилагане на процедурите за действие при насилие и ученици в риск – идентифициране, съобщаване, проследяване, отбелязване на случаи на тормоз.
5. Подкрепа и поощрение на положителното поведение на учениците.

Задължения на Координационния съвет

1. Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на равнище училище;
2. Обобщава резултатите от оценката на тормоза и запознава заинтересованите страни с обобщените резултати;
3. Обобщава предложенията на класовете и изготвя общоучилищни правила и ценности;
4. Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз;
5. Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата;
6. Подпомага класните ръководители с материали и консултации, съдейства за организирането на периодични обучения на учителите по темата за насилието и тормоза.
7. Работи в сътрудничество с ученическия съвет за предотвратяване на тормоза и насилието в училище.

Задължения на директора и ръководството на училището.

1. Контрол по прилагане на Правилника за дейностите на училището и плана на Училищния координационен съвет за справяне с насилието.
2. Отговорност за изпълнение на задълженията на учителите и служителите и тяхното спазване.
3. Прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа по случаи на деца, жертва на насилие или в риск от насилие и взаимодействие при кризисна интервенция (Споразумение за сътрудничество и координиране на работата на териториалните структури на органите за закрила на детето, сключено в изпълнение на чл. 6а от Закон за закрила на детето)
4. Сътрудничество с институциите и местната общност.

Задължения на педагогическите специалисти:

1. Дежурства по време на междучасията, при влизане и излизане от училище.
2. Прилагане на превантивни възпитателни мерки срещу насилието.
3. Следене за спазването на ценностите и правилата на училищната общност.
4. Реагират според утвърдените процедури за действие при ситуации на тормоз по време на дежурството.
5. Докладват на училищното ръководство за всеки случай на тормоз.
6. Включват темата за насилието и тормоза в учебни единици, при които това е възможно.
7. Поощряват и развиват съвместното учене, както и поведение на сътрудничество и взаимопомощ.
8. Познават и използват установената система за информиране и съобщаване за случаи на тормоз между учениците.
9. Познават и прилагат правилата и последствията, приети от съответния клас и изискват от учениците да ги спазват.

Класни ръководители

1. В началото и в края на учебната година, съвместно с педагогическия съветник извършват оценка на тормоза между учениците в класа.
2. Запознават учениците с процедурата за съобщаване на случаи на тормоз.
3. Инициират приемането на правила и ценности на равнище клас, които поставят на видно място в класната стая.
4. В плана на класа планират провеждането на дейности, свързани с формирането у учениците на нагласи и социални умения, недопускащи насилие.
5. За всеки случай на насилие или тормоз попълват протокол, който предават на директора на училището.
6. Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на ученик от класа.
7. Информират родителите в началото на всяка учебна година за Училищната политика за противодействие на тормоза, както и за приетите единни правила за действие в случаи на тормоз сред учениците.
8. Информират родителите при всяка проява на тормоз, в които детето им е участник и за предприетите от училището мерки.
9. Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. Детска педагогическа стая, Местната комисия за борба срещу противообществени прояви на малолетни и непълнолетни и др. Информират учениците за Националната телефонна линия за деца 116 111.

Дежурни учители:

1. Спазват стриктно утвърдения от директора график за дежурство.
2. Реагират според утвърдените процедури в ситуации на насилие по време на дежурството им.
3. Оказват съдействие на охраната при установени нарушения на ученици и докладват на училищното ръководство, като попълват протокол, отразяващ инцидента.

Задължения на учениците:

1. Учениците изпълняват задълженията си според Правилника за дейността на училището.
2. Учениците активно участват в изграждането на общоучилищна култура на вежливи и толерантни взаимоотношения и допринасят с поведението си за изграждането на училищната общност.
3. Учениците не толерират насилието и тормоза и незабавно информират за наличие на подобни прояви.
4. С оглед обхващане на местата, където според оценката се осъществява тормоз, могат да участват по график след заявено желание в дежурствата в междучасията.

Задължения на административния и помощен персонал:

1. Прилагане на грижи за предотвратяване на насилнически действия в училищните помещения, за които отговарят.
2. Познаване на основните принципи и процедури /идентифициране, съобщаване, проследяване, отбелязване на случаи на тормоз/.
3. Познават основните принципи на действие в ситуации на тормоз и ги прилагат;
4. Не допускат прояви на тормоз и насилие и съобщават за тях на дежурния учител, класен ръководител, заместник-директор, директор.

Включване на родителите

1. Във всички случаи родителите се уведомяват от класния ръководител за случилото се, както и за предприетите от училището действия за разрешаване на ситуацията.
2. Провеждат задълбочени разговори по темата за тормоза и насилието със своите деца.
3. Активно се включват в мероприятията, организирани на ниво клас и на ниво училище във връзка с превенцията на тормоза и насилието.
4. Участват в тематични родителски срещи, форуми и други училищни и извънучилищни дейности.
5. Отправят предложения и при възможност подпомагат с ресурсното осигуряване прилагането на Механизма за противодействие на училищния тормоз.

VI. Процедура за информиране и съобщаване на случаи на тормоз

1. Всеки класен ръководител може да договори с учениците си от класа и други форми и начини за съобщаване на случаи на тормоз в класа;
2. Всеки учител и служител, наблюдавал случай на тормоз, е длъжен незабавно да информира училищното ръководство.

В НМУ „Любомир Пипков“ се насърчава взаимодействието между учениците от различните класове. Това взаимодействие може да се осъществява чрез ученическо самоуправление, чрез различни форми, базирани на принципа „Връстници обучават връстници“, могат да се организират различни извънкласни инициативи, в които да участват всички ученици, да се опознават взаимно и да се повишава степенята на толерантност и партньорство между тях.

Координационният съвет със съдействието на останалите представители на училищната общност осъществява информиране и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността, за съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза в училище.

Училището активно взаимодейства със служби, организации и специалисти по проблемите на децата и намира добри партньори и приятели в лицето на: ИДПС към РУП, Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, Отдел „Закрила на детето“ и др.

За подкрепа и съдействие на семействата и децата във връзка с превенцията на тормоза и насилието и интервенцията при такива случаи, училището насочва към подходящи психологически, здравни и социални услуги.

Настоящата процедура е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 12/14.09.2022г. и е утвърдена със заповед на директора № III – 277/14.09.2022г., подлежи на актуализиране и допълване и следва да се спазва от всички педагогически специалисти, работещи в НМУ „Любомир Пипков“.